Írta: Adminisztrátor
2013. augusztus 04. vasárnap -

Budapest, 2013. augusztus 4. - **A magyarországi parasztság történetét, a paraszti kultúra eltűnését dolgozta fel Für Lajos és Bíró Friderika Búcsú a parasztságtól című, két részes esszékötetében.** A második könyvben interjúk olvashatók az eltűnő paraszti közösségek tagjaival.

Für Lajos történész, politikus esszéje a jobbágyság kialakulásától 1961-ig tekinti át a magyar parasztság történelmét. A mű két nagyobb tartalmi egységre tagolódik, az első a magyar parasztság ezerévnyi történetének összefoglalására, a második a társadalmi réteg 20. század közepén lezajlott erőszakos felszámolásának bemutatására vállalkozik - mondta Bíró Friderika néprajzkutató, a második könyv szerkesztője az MTI-nek.

A néprajzkutató felidézte, hogy hosszú ideje dolgoznak közösen férjével, szerinte a történészi és a néprajzkutatói nézőpont mindig jól kiegészítették egymást. "Néprajzos munkám talán őt is megindította. Egy kérdőívet állított össze egy későbbi tanulmányhoz, ezeket töltettem ki szakmai gyűjtéseim során" - idézte fel a kezdeteket.

A hagyományos paraszti élet eltűnése - foglalta össze a monumentális munka témáját a szerkesztő. Kiemelte, hogy az első, mintegy 600 oldalas történelmi esszé nemcsak a magyar parasztság történetét foglalja össze, hanem a szerző ismerteti a témához kapcsolódó fogalmakat is.

A második fejezet a rendi korról szól, a török világról, emellett tanulmány idézi fel a demográfiai viszonyokat, a társadalom- és településszerkezetet, az agrártermelést, valamint Mária Terézia úrbéri rendeletét, a társadalmi erjedés korszakát. A harmadik fejezet az 1848 és 1945 közötti időszakot, a negyedik - mintegy 200 oldalas rész - az 1945 és 1961 közötti korszakot tárgyalja - ismertette a munkát Bíró Friderika. Kiemelte, hogy a hatvanas évek "nagy kollektivizálása" már nem került a kötetbe. "A második könyvben vannak utalások erre is" - tette hozzá.

Felidézte, hogy a hetvenes évek közepén kezdték el gyűjteni azokat a magnós interjúkat, amelyeket idős falusi emberekkel készítettek az elsüllyedt parasztvilágról. A második kötet gerincét egy kérdőív kérdései adták, amelyekre 79 érintett válaszolt.

Ebben olyan kérdésekre vártak választ, mint például milyen szerszámokat használtak leggyakrabban, azokat kik készítették, mit éreztek, amikor ezektől meg kellett válniuk, milyen munkákat végeztek egyénileg, családostul, kollektívában, miként szűntek meg ezek a közös munkák, hogyan tűnt el a nagycsaládos életforma, milyen módon változtak a szokások, az ünnepek. A kérdőívek kitértek a földtől és a falutól történő búcsúra, a kényszerű kivándorlásra, a beszolgáltatásra, internálásra is.

Bíró Friderika kiemelte: a megkérdezetteket úgy válogatták, hogy az eredmények az egész országot lefedjék. A gyűjtést a házaspár és kollégáik, tanítványaik végezték.

Az etnográfus számára a kötet tanulsága az, hogy véglegesen eltűnt egy életforma, kultúra. "Valóban elmúlt a hagyományos paraszti élet, ezt tudomásul kell venni, noha következményei itt vannak közöttünk és itt is maradnak" - fogalmazott. Hozzátette: a legszomorúbb azonban az, hogy nemcsak a paraszti életformát verték szét az elmúlt fél évszázadban, hanem a falut, a falusi közösséget, a családot is.